

11/10/2017

Pot redundar la demanda d'escola en la millora del sistema educatiu a Catalunya?

Investigadors de la UAB han analitzat un miler d'escoles públiques d'educació primària de Catalunya per estudiar com funcionen les dinàmiques d'elecció de centre per part dels pares. També han investigat com influeix aquesta elecció en la gestió de la qualitat de totes les escoles de la seva mateixa àrea. A partir de l'anàlisi d'aquest funcionament, consideren possible impulsar iniciatives que millorin la qualitat, la competència i la motivació del conjunt del sector educatiu públic català.

Cada vegada més països estan introduint reformes relacionades amb l'elecció de centre educatiu, amb la finalitat de brindar als pares més oportunitats de decidir a quin centre assisteixen els seus fills. En la majoria dels països de l'OCDE, l'assignació geogràfica és l'habitual en educació primària, mentre que trobem opcions d'elecció més flexibles en nivells educatius més alts. L'objectiu d'aquest estudi és analitzar si existeix interacció estratègica en l'elecció de centre per part dels pares quan ens trobem en un sistema amb certa flexibilitat d'elecció. Abordem dues preguntes principals de recerca. En primer lloc, ens proposem avaluar fins a quin punt l'elecció d'un centre públic per part dels pares depèn de la qualitat de la gestió, en comptes d'altres característiques, com la distància al seu lloc de residència. Una

vegada establerts aquests determinants, passem a identificar la possible existència de dependència espacial. Per ser exactes, estem interessats a entendre si la demanda de places al centre seleccionat és parcialment impulsada per l'efecte competitiu donat per la tasca dels centres veïns. Aquesta pregunta és molt rellevant, perquè una possible competència territorial entre escoles públiques properes influeix en la demanda dels pares.

Les nostres dades abasten 1.127 centres públics d'educació primària de Catalunya per al curs 2009-2010. Considerem aquells centres situats en municipis urbans (és a dir, amb més de 5.000 habitants). En primer lloc, confirmem que en un sistema de matrícula amb opcions flexibles els pares perceben la qualitat de la gestió del centre, que aproximem mitjançant un índex d'acompliment (nivell d'eficiència). Com més eficient és el centre, major és la demanda dels pares. En segon lloc, els efectes espacials fruit de la gestió de centres veïns juguen un paper important: la demanda dels pares per un centre públic augmenta amb la creixent demanda de centres veïns. No obstant això, el millor rendiment dels centres propers redueix directament la demanda d'un centre en particular, però també provoca que aquest es preocupi per millorar la qualitat de la seva gestió.

A mesura que els pares perceben com funciona un centre educatiu, poden decidir millor quin és el més adequat per als seus fills, tenint en compte diversos factors, entre els quals s'inclou la qualitat de la gestió. Aquest resultat és robust si introduïm altres característiques potencials addicionals referides a l'entorn geogràfic, ingress familiar o la presència d'escoles privades.

Aquesta evidència confirma la presència d'una dinàmica competitiva en el sistema educatiu públic de Catalunya, que obliga als centres públics a actuar de la millor manera possible per mantenir una alta demanda. L'impacte de l'acompliment dels veïns en la demanda d'un centre és substancial, alhora que contribueix a un major compromís en la competència per aconseguir estudiants i recursos educatius. Per tant, sembla probable que hi hagi espai a iniciatives per elevar la qualitat, la motivació i la competència del sector educatiu públic català. Tenint en compte la importància dels efectes espacials, s'hauria de desenvolupar una política selectiva per encoratjar els centres a adoptar plans d'ensenyament innovadors. Així, una política de qualitat educativa adoptada en un barri no només afecta els centres d'aquesta zona, també s'espera que influeixi en la demanda de centres en zones adjacents. En la mateixa mesura, la magnitud dels desequilibris territorials pel que fa a la demanda de centres hauria d'encoratjar als responsables de la formulació de polítiques educatives a augmentar els esforços per reduir les diferències existents en l'oferta educativa en diferents àrees.

Laura López-Torres

Departament d'Empresa
Universitat Autònoma de Barcelona

Rosella Nicolini

Rosella.Nicolini@uab.cat
Departament d'Economia Aplicada

Universitat Autònoma de Barcelona

Diego Prior

Diego.Prior@uab.cat

Departament d'Empresa

Universitat Autònoma de Barcelona

Referències

[View low-bandwidth version](#)